

Asia: VN/25637/2023

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta annetun lain muuttamisesta ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Vesialueomistajain liitto VEALO ry esittää lausuntonaan seuraavaa.

Lunastuslailla on tärkeä merkitys myös vesialueiden lunastuksissa, sillä vesialueet ovat Suomessa pääosin yksityisessä omistuksessa.

Lunastuslaki on lunastusasioiden yleislaki, johon monista erityislaeista on viittaussäännökset. Hallituksen esitysehdotuksessa lähdetään siitä, että täyden korvauksen vaatimuksen täyttymisen varmistamiseksi lunastuslain korvauserusteita olisi tarpeen tarkistaa. Ehdotus sisältää muutoksia lunastuslakiin siten, että lunastettavasta omaisuudesta olisi määrättävä omaisuuden markkina-arvoa vastaava täysi korvaus ja että lunastuskorvaukselle olisi määrättävä 25 prosentin korotus. VEALO ry pitää ehdotettuja muutoksia tarpeellisina ja kannattaa niitä.

Lunastuskorvaukselle määrättävä korotus ei ole lainsäädännössämme tavatonta. Vesilainsäädäntö on hyvä esimerkki lunastuskorvauksen korottamisesta. Jo vuoden 1902 (31/1902) vesioikeuslain 1 luvun 5 §:n 1 momentin mukaan lupa liikevoiman saamiseksi koskesta patoamalla tai kaivamalla vesistöä, siirtää, muuttaa tai vähentää valtaväylää tai kiinteällä padolla sulkea valtaväylä edellytti edunmenetyksestä sekä muusta vahingosta ja haitasta korvausta, jonka määrä oli ”täysi arvo ja puoli lisäksi.” Tämä lunastuskorvaukseen liittynyt 50 prosentin korotus pysytettiin seuraavassa uudessa vuoden 1961 vesilaissa (264/1961). Tuon vesilain 11 luvun 6 §:n 1 momentin mukaan, jos myönnettiin lupa lunastaa, ottaa pysyvän käyttöön tai muuttaa vesialueeksi toiselle kuuluva maa-alue, oli maapohjaan sekä sillä oleviin rakennuksiin, rakennelmiin ja laitteisiin kohdistunut vahinko korvattava puolitoistakertaisena.

Puolitoistakertainen korvaus tunnetaan myös voimassa olevassa vesilaissa (587/2011). Lain 13 luvun 11 §:n 4 momentissa on vuoden 1961 vesilakia sanamuodoltakin vastaavat säännökset.

Kaivoslainsäädännössä tunnetaan myös korvauksen määrän korotus. Kaivoslain (621/2011) 8 luvun 86 §:ssä on nimittäin säännökset tilanteesta, jossa kiinteistön omistaja vaatii kiinteistönsä tai sen osan lunastamista. Lunastettaessa korvauksen määrä on puolitoistakertainen suhteessa lunastusalueen arvoon.

VESIALUEOMISTAJAIN LIITTO VEALO RY

Ripatti Juha-Pekka
Vesialueomistajain liitto VEALO ry